

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Hiába fordulnak védelemért a hatóságokhoz a kivándorlók

— Visszasóvárogják az elhagyott szülőföldet. — Akiket nyolc hónapig ingyen dolgoztattak. —

Temesvár, november 16.

Az összeomlás után indult meg nagy arányokban a kivándorlás Amerikába. Hiába volt a sajtó felvilágosító munkája, Amerika mesés kincsei, felhőkarcoló és az a hír, hogy a déli részen sok százezer hold föld paragon hever, erősebb volt minden szónál, minden frontba szólított betűnél és minden olyan lelkiismeretes újságírói aggodásnál, amely a fajszeretet kohójában fogantatott.

Különösen az utódállamok kisebb-ségei között kapott lábra a kivándorlási láz, amelyet lelkiismeretlen ügynökök még szítottak

hazug ígéretekkel és csábításokkal. Százával indultak utnak a szerencsétlen emberek és akik közülök el nem pusztultak, most távol otthonuktól sóvárogják vissza az elhagyott szülőföldet, nehéz munkában, szolgasorsban, kérgesszívű kizsákmányoló szolgálatában. Nap-nap után érkeznek levelek telve sirással és panasszal. Állandóan napirenden tartjuk ezt a kérdést és ismertjük a Dél-amerikába szakadt szerencsétlen testvéreink sanyaru sorsát, mert ezáltal talán sikerül meggondolásra bírni azokat, akiknek képzeletében az Ujvilágban kolbászból fonják a palánkot és talán azokat is, akik már összekötözött batyúval a hátukon várják az indulást. Ime néhány kép, amint ezt a hazaérkező levelekből sikerült összeállítani.

Pennsylvániában a bányamunkások egyharmada magyar. Ebbéért dolgoztatják őket. Néhány részvényes annyi esztalékot kap, mint 170.000 bányász együttvéve. A munkások, akik közül havonként átlag huszan szenvednek balesetet, hetekig kórházban fekszenek és családtagjaikról ezalatt senki nem gondoskodik. A demokrácia országában senki sem törődik azzal, hogy miből él a bevándoroltak tömege.

A nosztalgias honvágy hangja esendül ki egy másik levélből. Othagytuk — írja — a régi hazát, a falut, a földet, mely csalóka mint a délibáb. Eljöttünk Amerikába, amely a vágyaink netovábbja. Nem találtuk meg, amit reméltünk. Jaj, nehéz,

nagyon nehéz a kivándorolt, a házát cserélt ember sorsa. Távol hazánktól, a falunktól mindig vissza-vissza sajtó a szívünk. Nincs irigyelni való a mi sorsunkban. Vándorlás és szomorú nyugtalanság

a mi sorsunk, amíg élünk.

Legszomorubb a Délamerikai kivándorlók sorsa. Európa minden nemzetéből kerülnek ki az áldozatok, akiket a Sao-Paoloban való megérkezés után orvosi vizsgálat alá vetettek és az addig makkegészséges emberek közül 120 családra kimondták a vesztegárt. A vesztegár annyit jelentett, hogy silány élelem mellett nyolc hónapig

ingyen dolgoztattak

120, kétharmadrészben magyar bevándoroltat. Utána kénytelenek voltak ottmaradni rabszolgasorsban. Hiába fordulnak védelemért Brazília hatóságaihoz, meg sem hallgatják őket.

West-Virginia, Kentucky és Virginia telepein 1924-ben a kivándoroltak között nagyszabású tagtborzás kezdődött a Loyal Order of Stags nevű egylet részére. A magyar kivándorlók lépre mentek. Boldogan rohantak a soha nem hallott angol nevű egyletbe. Tízennégy dollár betegsegélyt ígérték a tagoknak esetről-esetre és sikerült nekik így 25.000 dollárt

összehirácsolni.

A pénz befolyt, de ha a szegény kivándorolt beteg lett és segélyt kért, csak keserves tapasztalatokhoz jutott. A szélhámus mozgó egylet persze senkinek nem fizetett.

M. A.

Bánsági urak kegyében kalandos pályát futott be egy fogházór lánya

Budapest, november 15.

Lutzenburger Artur gróf feleségét juliusban letartóztatták, mert Horthy Miklós kormányzó hamisított levelével százötven milliót akart felvenni az egyik bankban. A grófnő ügyét most tárgyalta a bíróság. A tárgyalás azzal végződött, hogy a grófnőt felmentették, mert igazolta, hogy Horthy levelét csak azért hamisította, hogy a bank elnökehez bejuthasson és hogy a kért hitelért fedezetet akart és tudott volna nyújtani. Azonnal szabadlábra helyezték.

Az esettel kapcsolatosan a lapok sokat írnak a szép grófnő multjáról. Leányneve Pacsa Etel és egy szegedi fogházórnek volt a lánya. Apja a háború alatt elhalt és a leány akkor

Budapestre került,

ahol elárúsító volt egy üzletben. Ott ismerkedett meg egy temesgyei gyógyszerésszel, aki lehozta magához. A falusi élet azonban unalmas volt neki és barátságot kötött a kör-orvossal, aki miatt a gyógyszerészt faképnél hagyta. Az orvos visszavitte a leányt Budapestre, ott lakást tartott neki és feljáromatott hozzá. Egy alkalommal egy

bánsági birtokos

báró az utcán megismerkedett a lánnyal és levitte magához kulcsárnőnek. Csakhamar szerelmi viszonyt kezdett vele és már azon gondolkozott, hogy miatta elválk a feleségtől, amikor a bárónő mindent megtudott és a leányt kiutasította a kastélyból.

Azonban Pacsa Etel nem maradt pártfogó nélkül. Megint egy vidéki orvosnak tetszett meg. Ez

behozta Temesvárra,

itt elhelyezte a zárdában és kiműveltette. Azután Budapestre ment vele, hogy ott feleségül vegye, azonban megtudta előéletét és tekintélyes összeggel végkielégítette. Pacsa Etel megismerkedett Lutzenburger Artur elszegényedett gróffal, akihez feleségül ment. A háború alatt szállítással foglalkozott és nagy vagyonra tett szert, melyet azonban

hamarosan elspekulált.

Éppen egy nagyszerűnek ígérkező üzlethez akart pénzt szerezni, amikor letartóztatták. Kiszabadulása után kijelentette, hogy bizik magában, hogy hamarosan újra milliói lesznek

Tatarescu miniszter

temesvári látogatása egyelőre elmarad

Temesvár, november 16.

Az előzetes tervek szerint mára ígérte Tatarescu miniszter látogatását Temesvárott. A megye és a város vezetői illő fogadtatást készítettek elő, hogy a Bánság földjére első ízben lépő Tatarescu miniszter minden tekintetben meg legyen elégedve. Szombaton délután azonban Oprea János prefektus címére távirat érkezett, amely jelezte, hogy a miniszter hétfői látogatása egyelőre elmarad és egy későbbi időpontra kellett a bánsági utat elhalasztani.

A miniszter temesvári látogatásával kapcsolatosan tervbe vettek egy nagyszabású közigazgatási értekezletet, amelyen a megye főszolgabírái, jegyzői, és a primárok előtt Tatarescu ismertette volna az új közigazgatási törvényt, annak gyakorlati végrehajtását és irányítással szolgált volna a teendőket illetőleg. Ez a konferencia elmarad a miniszter nem hosszú időre eltelt látogatására, amikor szóba kerül Temes megye járási beosztásának kérdése is, kapcsolatosan Krassó-Szörény megye tervezett felosztásával. A temesi érdekek védelmezői azon az állásponton vannak, hogy Temes megye területét hagyják meg csorbitatlanul, sőt vannak olyanok, akik az új-arádi járásért kárpótlásul Oravicát és Boksánt is Temes megyéhez kívánják csatolni.

Szerelmi részvénytársaság

iskolás lányokból

Ujvidék, november 15.

Szenzációs és páratlanul álló botrány tartja izgalomban Ujvidék társadalmát. Kiderült, hogy az egyik ujvidéki leányiskola tizenhárom-tizen-négy éves növendékei valóságos szerelmi részvénytársaságot alakítottak és anyagi ellenszolgáltatás ellenében előkelő ujvidéki urakkal viszonyt tartottak fenn. Az ujvidéki rendőrség az iskola igazgatóságával karöltve a leg-szigorubb vizsgálatot indította meg. Kihallgattak igen sok növendéket, többen bevallották, hogy elfogadtak kisebb-nagyobb összegeket ujvidéki uriemberektől. Kiderült, hogy az ismeretséget egy közismert ujvidéki ur-asszony közvetítette.

Ujvidék közönsége fel van háborodva az erőszakos lilomtiprók és a közvetítő ur-asszony ellen. Szenzációs le-tartóztatások várhatók.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.42, Párisban 11.60

Temesvári magánforgalom november 14-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 215.5, angol font 1048, francia frank 8.82, svájci frank 41.75, lira 8.75, szokol 6.42, dinár 3.74, magyar korona 3.26, osztrák silling 30.35.

Zsák

Zsinog

Kötél

Havas Dencs Gyár és fiók
Timisoara

Lagoj

Mignon gyermekruhaszalon

Temesvár-Belváros, Hitelbank-palota

Perli az Astrát

Temesvár városa

Temesvár, november 16.

A nyáron az újságok bizonyos elégtétellel és örömmel írták meg, hogy nem lesz több panaszunk az utcák pora ellen, mert Temesvár városa új rendszerű locsoló kocsikat csináltat. Villamos locsolókocsiról volt szó, amely motorral száguld végig az utcákon és a legszelebb utat is pompásan végig lehet fekszkendezni. Az új locsolókocsinak augusztusban kellett volna üzembe kerülnie. Azonban nem készült el és szeptember, majd október végére ígérték. Amde hiába vártunk.

Most már benn vagyunk a késői őszben, nemsokára itt a tél és a locsoló kocsik még mindig nem kész. Igaz, hogy most egyelőre nem is nagyon kell, de kérdés, hogy tavaszra megkapjuk-e? A locsoló kocsik ugyanis teljesen kész, csak éppen a locsoló szerkezet hiányzik róla. Ezt pedig az aradi Astra-gyárnak kellett volna szállítania, de mindig huzta-halasztotta a leszállítást.

Az ügynek most érdekes fordulata van. Miután az Astra-gyárnak a locsoló szerkezetet pönálé mellett zárás határidőre kellett volna leszállítania, Temesvár város kétszázhatvennégy leirejéig beperelte az aradi gyárat.

A babona áldozata

lett egy férfi és egy lány

Kaposvár, november 15.

A Kaposvár melletti Nagyszakácsi ismert csodahely és a környékbeli parasztok szentül hisz a csodahely babonáiban. Illetékes tényezők már több ízben kérték Nagyszakácsi látogatásának a betiltását, de mindeztideig eredménytelenül. A nagyszakácsi csodának ismét két áldozata van.

Kuchár Teréz tizenhétéves zalakustyáni leányzó és Szabó János ötvenéves zalaegerszegi földműves, a babonás előírás szerint gyalog mentek Nagyszakácsiba és az uton csak kenyérral táplálkoztak. Kuchár Teréz harminc órát gyalogolt egyfolytában oda és haza, de otthon a szerencsétlent annyira megrendítették a nagyszakácsi babonák, hogy kitört rajta az örülség. Szabó János lábát a többórás gyaloglás annyira feltörte, hogy telanusmérgezést kapott és tegnap rettenetes fájdalmak között kiszenvedett.

A zombolyai rendőrbrutalitás

elkövetőit elbocsátották a szolgálatból

Temesvár, november 16.

A zombolyai állambiztonsági és rendőrtisztviselők botránnyával kapcsolatban, — amelyről a Déli Hírlap elsőnek beszámolt — a temesvári ügyészség erélyes vizsgálatot indított. Az ügyészség eljárásával egyidejűleg a brutális hivatalnokok feljebbvalója Bunghețianu István állambiztonsági vezérfelügyelő is tudomást szerzett viselt dolgairól. Bunghețianu vezérfelügyelő, aki mintaképe a pontos, előzékeny, rendszerető főtisztviselőnek s aki közel öt éves temesvári tartózkodása alatt a nagyközönség osztatlan rokonszenvét, bizalmát és tiszteletét vívta ki magának, a legerélyesebb intézkedést tette a négy izzága és az állam tekintélyét mélyen sértő hivatalnokok ellen. Táviratilag a belügyminiszteriumtól kérte a négy bűnös tisztviselő Iváscu Konstantin, Anghelescu György, Constantin Atanásznak a rendőrség kötelékéből való azonnali elbocsátását. A belügyminiszter, aki értékeli Bunghețianu vezérfelügyelő odaadó munkásságát, — igen természetesen — azonnal magáévá tette a vezérfelügyelő jelentését és mind a négy hivatalnokot azonnali hatállyal elbocsátotta, egyben utasítást adott a büntető eljárás lefolytatására.

Vita a temesvári árvaszéki elnökség körül

— Felmentést is jelent-e egyben a nyugdíjazás? —

Temesvár, november 16.

A temesvári megyei prefektúra földszinti helyiségeiben fekvő árvaszéki hivatal félhomályos csendjét érdekes vizsgálat zavarta meg, amely most folyt le. Mint ismeretes, az igazságügyminiszter Bobb Illés dr. megyei árvaszéki elnököt, aki a korhatárt elérte, nyugdíjazta és ezzel kapcsolatosan elnöki állásától felmentette. Az árvaszéki elnöki teendőket ellátására Matolay Zoltán dr. elnökhelyettes nyert megbízást, akit a hivatal vezetésére is kirendelték.

A nyugdíjazás megtörténte után Bobb Illés dr. elutazott Bukarestbe, ahonnan körülbelül két hét előtt érkezett vissza. Ujból bement a hivatalba és ott közölte a referensekkel, hogy tekintsek őt

továbbra is elnöknek,

mert ezt a kérdést a miniszteriumban elintézte. A nyugdíjazás megtörténte ugyan, de illetékes helyen elfogadták azt az álláspontot, hogy amíg a hivatalos működés alól való felmentés is meg nem érkezik, addig hivatalban maradhat. Bobb ezután ismét elfoglalta az elnöki irodában régi helyét, több napon át rendszeresen bejárt a hivatalba, majd kiutazott a megyei községekbe, ahol elnöki hatásköréből kifolyólag a községek árvaszéki adminisztrációját vizsgálta meg. A községi eljárások, nagyobb helyeken pedig a közigazgatás látják el az árvaszéki ügyek kezelését. Vidéki utjáról visszatérve Bobb ismét a hivatalba járt be és ellátta az árvaszék vezetését.

Naponként öt válóper a temesvári törvényszéken

Temesvár, november 16.

Rátartó parasztnyecske még egyet igazít a cifraszínű kendőjén, arcán végigkendőzi a vastagra odasimított pirosított és bátran lép a tárgyalóterembe. Nyugodtan, mintha az a világ legtermészetesebb dolga volna, hogy ő most válna akar.

Brudariu törvényszéki bíró, a válóperek előadója, egyike a legfoglatosabb bírúknak. Mindig mosolygós arcával végigméri a gyerekasszonyt.

— No elkem, mi az a nagy bűn, amiért férjétől mindenképp szabadulni akar? — kérdi a bíró.

A fiatalasszony erős és mély lélekzetet vesz. Hálásan tekint a bíróra, — végre egy ember, aki egyenesen felkéri bőbeszédűsége. Kackiásan az asztal elé pattan, csipőjére rakja két kezét és zuhog a szó, mint az örökké tartó őszi eső.

— Nem ember ez tekintetes bíró uram, gyerek még. Hiszen hol is volt az eszem, amikor hozzámentem. Mán egy éve élünk együtt de én nem bírom tovább. Tessen csak a hitese orvosi bizonylatot elolvasni, mindent megmond.

A férjürem egy nyápic parasztleányke, elbujik a szekrény mellé. Szegény szenvedő alany, ő sem tehet róla. Ugy látom szeretné, ha már tul lenne mindenen. Leri az arcáról, hogy elég volt már neki ebből a falusi Pompadourból.

A bíróság ítelt: Elrendelte hat hónapra az asztaltól és ágytól való különélést. A szegény férj fellélekzett, az utóbbi fontos volt.

A szín ugyanaz, csak a szereplők változnak. Közismert temesmegyei földbirtokos az alperes. Tizenkét oldalra terjed ki az asszony keresete. Há-

A napokban egy délelőtt megjelent az árvaszék hivatalos helyiségében Giaur Aslan Ernő miniszteri vezérfelügyelő, aki az igazságügyi hivatalok vizsgálatával van megbízva és az elnöki iroda előszobájában érdeklődött, hogy

ki van bent

az elnöki szobában.

Bobb elnök, — válaszolta az irodakiszasszony.

A vezérfelügyelő erre eltávozott, felkereste Matolay elnökhelyettesét, akivel együtt rövidesen visszatért az elnöki irodába. Mindketten bementek az elnök belső szobájába, ahol a vezérfelügyelő figyelmeztette Bobb Illést, hogy nyugdíjazva van, állásától hivatalosan fel is mentették — erre vonatkozólag a miniszterium részéről megtörtént az intézkedés és értesítés — ennél fogva a hivatal vezetését többet nem láthatja el. Az esetről jegyzőkönyvet vett fel és felszólította Matolay Zoltán drt, hogy az ügyről tegyen hivatalos jelentést.

Bobb Illés dr. erre eltávozott a hivatalból. Másnap délelőtt a miniszterium megbízottja újból megjelent az árvaszéken és ott

vizsgálatot vezetett be,

amelyen Bobb Illés is jelen volt. A vizsgálat során megállapított tényállást áttették az ítéletábláéhoz. Hogy a vizsgálati eredmény mit fog megállapítani, azt ma nem tudhatjuk, az árvaszék elnöki székében azonban már Matolay Zoltán dr. ül.

zasságtörés, hűtlenség, a férfi kötelességei nem teljesítése és ezeknek járuléka. Felperes: kimondottan szép asszony. Jó harmincas, szemét le nem veszi a bíróról.

Van ezekben a válóperekben egy a szinpadra való tragikomikus jelenés: a békítési kísérlet. Nem irigylem a bírót ezért a kis színházért, mert a bősze felek, akik valamikor szerelemittasan dőltek egymás karjába, itt nagyon is megfélemednek az uri nevelésről.

— Inkább a Bégának megyek, semhogy ezzel az emberrel egy földél alatt éljek.

— Hasonló az eset, — jegyzi meg némi gunnyal a férj.

Mit csináljon a bíró? Elválasztotta őket. A folyosón egy kis fruska idegesen várja az ítéletet.

— Végre!

A volt férj kilép az ajtón, a leányka belékarol. Az asszony elsiet mellettük, erősen az arcába nézett az utódnak.

Igy megy ez nap-nap után, válástválas követ, mert az emberek hamar kiábrándulnak egymásból, vagy pedig nagyon gyorsan fogyott el a hozomány.

Sikerült egy pár pillanatra elfogni Brudariu bíró, akinél általánosságban érdeklődtünk a válóperek iránt.

— Érdekes, — jegyezte meg a bíró, — hogy a válópereket nyolcvan százalékban az asszonyok indítják. Majd mindegyiknek a sablonos indoka az egymásraunás. Nagy százalékát teszik ki a pereknél azok az esetek, amikor a házastársak alig egy-két éve léptek házasságra. Az emberek szívesen válnak, csak a vagyoni jogi kérdések elintézése képez sokhelyütt akadályt. Hetenként átlag harminc bontó ítéletet hozok. A válóperek a törvényszéki anyag harmincöt százalékát teszik ki. Ügyvédek jönnek-mennek, anyósok, apósok civakodnak, kiabálnak, hajbakapnak. Valóban itt naponta előadást tart az Élet cirkusza. Bemenet díjtalan. Pardon, tévedtem. Előbb meg kell nősilni.

Agyonverte a családját

azután felakasztotta magát

Rimaszombat, november 15.

Borzalmas családirtást vitt véghez Rohács Pál tiszolai jómódu gazda. Tegnap boros állapotban tért haza és összeszólalkozott családjával. Először a feleségére támadt rá, akit fejével sulyosan megsebesített. Az asszony kiáltására elősietett a fivére, de a véréngző Rohács olyan ütést mért a sógorára, hogy koponyatörést szenvedett. Ekkor öreg édesanyja térdelt le a gyilkos elé és könyörületre akarta bírni, de őt is halálosan megsebesítette. A haldoklók jajgatását és hörögését meghallotta Rohács szolgálja, aki menekülni akart, de Rohács őt is állatias kegyetlenséggel meggyilkolta. Tettének elkövetése után a következők mentől való félelmében, felakasztotta magát.

Vérbosszu

a vasúti szerencsétlenségért

Nis, november 15.

Megirtuk volt, hogy a Belgrad-Niszofiai gyorsvonat Stolac község közelében elgázolt egy lakodalmas menetet. A szerencsétlenség következtében hárman meghaltak. Elmúlt éjjel, a szerencsétlenség színhelyén ugyancsak a gyorsvonat vezetőjének feltűnt, hogy a sínek el vannak torlaszolva. A veszedelmes helyzetben sikerült a vonat megállítania és megállapította, hogy a torlaszokkal a vonat kisiklását akarták előidézni.

Az azonnali vizsgálat megállapította, hogy a múlt heti szerencsétlenségnek áldozatul esett Petrovics-család rokonai akarták ily módon megbosszulni magukat. A merénylőket letartóztatták. Vasúti szakértők nézete szerint a mozdonyvezető éberségével borzalmas vasúti szerencsétlenséget hártott el.

Toll helyett bicskával

dolgozik a kis elemista

Kassa, november 15.

A bicskázás eddig csak korecsmi verekedéseknél vagy falusi lakodalmak alkalmával villant meg a virtuskodó legények kezében, sajnos ma már a gyermekkéz sem idegenkedik tőle és a vézna gyermekmellből fröcszen ki a pirosuló vérsugár. Maholy András tizenegy éves kassai kis diák összekülönbözött Ujházy Elemér nevű társával. A veszekedés hevében Maholy elővette zsebkését és beledöfte a tízeves Ujházy mellébe, akinek a penge megsértette a tüdejét. Ujházyt a kórházba szállították. Sebesülése súlyos. A bicskázó fiút bevitték a rendőrségre. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy a verekedést a kis Ujházy kezdte, aki megboxolta Maholyt és az erre rántotta ki zsebkését. A késelő fiút átadták szüleinek, a vizsgálatot tovább folytatják.

Egy festő betört

mert senkisémet vette képeit

Szeged, november 15.

A napokban Szegeden nagyszabású betörést követtek el. A szegedi rendőrség két napon át eredménytelenül nyomozott a tettes után, végre kiderült, hogy László Sándor ismert festőművész, aki kasszafurás miatt öt évi fegyházát ült és csak a napokban szabadult a Csillag-börtönből, eltűnt a városból. Azonnal nyomozást indítottak kézrekerítésére, a detektívek elmentek a Kiskunhalasi uton lévő műtermébe, de ott sem találták meg. Tegnap este László váratlanul megjelent a korzón, elegánsan, új bundában. Bevitték a rendőrkapitányságra. Kihallgatása alkalmával a következőket jelentette ki:

— Amikor kikerültem a börtönből műtermet rendeztem be, sokat festettem, munkáimat azonban senki sem akarta megvenni, erre kénytelen voltam újra betörni.

Lászlót letartóztatták és büntársai kézrekerítésére a nyomozás megindult.

Évőeszköz
valódi és alpaka
ezüst
nagy választékban
Drachsler ékszerésznél
Str. V. Alexandri 3 (Hunyadi-u.)

Hirek

Béke a józsefvárosi katolikusok közt

A hitközség rendkívüli közgyűlése. — Az új egyháztanácsi tagok

Temesvár, november 16.

A Temesvár-józsefvárosi katolikus hitközség tegnap délelőtt tartotta meg Rech K. Géza delegált elnök vezetése mellett rendkívüli közgyűlést. A hitközség beleleltében legutóbbi szenvedélyes nézeteltérések merültek fel, amelyek miatt ugyanis az egész egyháztanács lemondott. Ennek megválasztása volt a közgyűlés célja.

Rech K. Géza elnöki megnyitójában ama reményének adott kifejezést, hogy a mai nap ünnepe lesz a józsefvárosi katolikus hívőknek és hiszi, hogy a békét sikerül helyreállítani. Az elnöki megnyitót hosszas vita követte, amelynek során Raska György Stanczer Ferenc, Mihailovitz István dr., Stachler Ádám, Bazil Károly, Nováki Imre, Simonis Gusztáv és Potencz Lénárd szóltak fel. Stachler Ádám kérte, hogy válasszák meg a régi egyháztanácsot, míg Mihailovitz István dr. kompromisszumos listát terjesztett be. A kompromisszum szerint a huszonnégy tagból tizenöt a régi egyháztanács kebeléből kerülne ki, míg kilenc tag kompromisszum alapján lenne megválasztandó.

Rech K. Géza felszólítása után Stachler Ádám elállt az indítványától és így a Michailovitz István dr. által beterjesztett kompromisszumos lista alapján egyhangúlag a következők választottak meg hatévi időtartamra a józsefvárosi katolikus hitközség egyháztanácsának tagjaivá.

Forgács Máttyás, Martin Pál, Prohászka Ede, Bogma Miklós, Hollinger Péter, Kovács Béla dr., Tóth Ferenc, Csasznek Nándor dr., Thomas Ede, Ladányi Kornél, Marschall Jakab, Stachler Ádám, Buschbacher Ádám, Marx Lajos, Paki Menyhért, Heiblein Géza, Novotny Károly, Michailovitz István dr., Schott Albert, Wätz József, Schubert Péter, Hermann Frigyes, Göbel Károly, Gertheisz Antal. A két megüresedett póttag helyébe Potencz Lénárdot és Harzer Ágostont választották meg.

A választás után Hollinger Péter olvasta fel az alapszabályok módosításáról szóló indítványt, amelyet a közgyűlés elfogadott. A módosítás leglényegesebb pontja, hogy az egyháztanács tagjainak számát harminchatra emelik.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgytér) 4.

Telefonszámok: Szerkesztőség: 2-52. Kiadóhivatal: 2-52. Nyomda: 10. Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ct., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő: Vuchetich Endre dr.

Volga, Volga

Fehér Volga, csendült fel az ének ezer és ezer ajakon. Szentimentális leánykák fehér lelkük vágyát öntötték ebbe a nótába. Szomorú, szibériai járt, napbarnított, szenvedést átél, hadifoglyok a szívüket keseregték ki a Volga, Volgában. A háború utáni évek legismertebb nótája lett ez a kesergő, bus dal.

Ugy véletlenül jut eszembe, úgy véletlenül fogott el engem is a csendes szomorkodás, úgy véletlenül gondoltam rá, hogy ezt és az Utolsó szerenád, a Bucsuzi jöttem, a Muskállis ablakom című dalokat, mind egy végtelenül szerény, drága bohém jó Kálmán Bandi írta. Ugy véletlenül ötlött az eszembe: ni, ni milyen furcsa ez az élet. A Volga, Volga költője negyvenézer példányban fogyott el, százezreket keresett rajta a kiadó, Kálmán Bandi pedig csekély háromszáz leit kapott a szövegért.

Kálmán Bandi pedig tovább írogatja a szebbnél-szebb, érzelmesebbnél-érezelmesebb nótákat, a szívéből termettek, talán nagyon szerelmes és nótába írja a szerelmét, a kiadói pedig zsebükbe markolják a Kálmán nóták busás hasznát. Kálmán Bandi pedig sorra írta szíve vérével a könnyező szövegeket és nem törődött a pénzzel.

Tegnap azután furcsa címtáblát pillantottam meg a Hunyadi-utcában:

Kálmán Andor zeneműkereskedése

Nem akartam hinni a szememnek. Ismétetlen felnéztem a táblára: nem tévedek. Kálmán Bandi elkövette élete legszebb nótáját: önálló lett. Így már érdemes írni, nótázni, mások szeméből könyvet kicsalni. Van miért! Mert hiszen az élet az mégis csak anyagiasság és a pénz harca, a szereltem, köny és bánat mind csak utójátéka.

Brávó Kálmán Bandi! Sok új sajtókiadású nótát, szerelmetest, buval bélelt, bánatot adjon az Isten!

A temesvári Munkásotthon felavatása. Sok ambícióval és törekvéssel odajutott a temesvári munkásság, hogy megépíthette saját otthonát. Az egyemeletes, mutató épület a belvárosi Börze-ut mögött emelkedik a Park-szanatórium közvetlen közelében. A Munkásotthonban nyertek elhelyezést a szakszervezeti irodák, továbbá ott vannak a munkások szobái és borbélyműhelyei is. Az emeleten van a könyvtár, olvasóterem, gyűlésterem. Az ünnepélyes felavatás tegnap ment végbe a hatóság és nagyszámú közönség jelenlétében. A munkásdalárdák énekeltek, majd Reiter József mondta el ünnepi beszédét. Müller Kálmán szakszervezeti titkár vázolta a Munkásotthon létesítésének történetét. Délután műsoros előadás, este pedig táncmulatság volt.

Brillians ékszerek
értékes régiségek, műtárgyak alkalmi vételek
Sternbergnél.

Rablás meséjét költötte hogy hivatalos pénzekkel ne kelljen elszámolni

Temesvár, november 16.

Ügyesen kieszt önrablást leplezett le Toma György sziguranca detektív. Elő hetedikén történt, hogy ifj. Juhász István románisztamorai lakos, aki valamikor hadnagyi rangot viselt, kocsi akart éjjel után Temesvárra bejönni, ahol elszámolása volt a Sváb Központi Bankkal, amelynek garabonabevásárlója volt. Körülbelül 169.000leiről volt elszámolni valója. Saját előadása szerint az uton három férfi megtámadta a kocsit, az istrángokat elvágták és táskájából a pénzt az elszámolási iratokkal együtt elrabolták.

Amerikai párbaj miatt öngyilkos lett Budapestben Róka Miklós a Divat Hírlap szerkesztője. Egy Rákóczy-uti vendéglőben megvacsorázott és utána oly nagymennyiségű veronált vett be, hogy az orvosok nem tudták eszméltre téríteni.

Pofozkodás volt tegnap délután Resicán a RTME—Olympia mecesen. A második féldőben két játékos összeveszett, a közönség, mely két pártra szakadt, betódult a pályára, általános verekezés kezdődött, mely a felek végkimerülésével ért véget. A mérkőzés, mely egyébként „barátságos” volt, a verkedésig 3:2 (1:1) eredménnyel végződött a munkások javára.

Főszolgabírói hivatalvizsgálat. Bejan Kornél szubprefektus és Miclós György megyei főszámvevő a főszolgabírói hivatalvizsgálat során szombaton Perjámoson jártak, ahol mindent teljes rendben találtak.

Az idei fizikai Nobel-díj nyertese. Stockholmól jelentük: Az ez évi fizikai Nobel-díjat öt pályázó közül Naune Siegbahn uppsalai egyetemi tanár kapta meg.

Meggyilkolták Szófia polgármesterét. Szófiából jelentük: M a djarov szófiái polgármestert meggyilkolta a városi fürdők igazgatója, akit a polgármester elmozdított állásából. A fürdőigazgató tettének elkövetése után öngyilkosságot követett el. A dráma távol áll minden politikai vonatkosáktól.

Képeretkezés gyári áron
Reklám képeret szaküzlet
Blondel és ovális rámad állandóan raktáron. Belváros, Löffler-palota. Kisposta. Telefon: 16-86. 311

A szereleméhes jósnő. Paunescu Katalin harminckét éves konstancai nő nemrégiben Temesvárra érkezett és itt mint jósnő szerepelt. Azt hirdette magáról, hogy a tenyerek vonalaiból kiolvassa ez emberek jövőjét. A kíváncsiakat különböző zugszállodákban fogadta. A rendőrség bizonyoságot szerzett rá, hogy az öt felkereső férfiának nemcsak jóvendőt mondott, hanem rövid lejáratu barátságot is kötött velük. A jósnőt előállították a rendőrségen és tegnap visszatoloncolták Konstancába.

Elhunyt temesvári nyomdavezető. Schork József, a temesvári Csendes-nyomdának éveken át volt lelkiismeretes faktora, rövid szenvedés után harminchat éves korában meghalt. Temetése, a szaktársak ösztöne részvételének megnyilvánulása közepette, vasárnap délután ment végbe a Bem-utca 3. szám alatt levő gyászházból.

Irodaáthelyezés. Lintia Lvius dr. temesvári ügyvédi irodáját Bucuresti, Calea Victoriei 48-50. szám (Passagiul Imobiliara) alá helyezte át.

Leszakadt a hid a volt osztrák kancellár alatt? Grácból jelentük: Seipel dr. volt osztrák kancellár Rakkersburgba menet autójával áthajtott a városka előtt lévő hidon. A hid nem bírta el a nagy megterhelést és leszakadt. Seipel dr. sértetlen maradt.

A GYŰJTÉS ELLEN hozott határozatot Temesvár város tanácsa és határozatát hasonló állásfoglalás céljából megküldötte az összes városoknak. A városi tanács a legszigorubbán megtiltja, hogy Temesvárott bárki bármilyen célra gyűjtsön, képeket, könyveket vagy más dolgokat árusítson a jótékonyág leple alatt.

A kutba ugrott, mert eltört egy tányért. Orosházáról jelentük: Imrich Erzsébet cselédleány tegnap egy tányért tört össze, ami miatt a gazdája összeszidta. A leány a szidást annyira a szívére vette, hogy a kutba ugrott. Mire kihúzták, már halott volt.

A Pátia-kabaré műsora naponként nagy közönséget vonz. Fellépnek az összes szerződött tagok. Nagyszerű bohózat, tánc- és magán számok szórakoztatják a közönséget. Előadás után bar-tábarin.

Fel akarták robbantani az ujvidéki katolikus templomot. Ujvidéken tegnap nagy zavargások voltak a rapallói szerződés aláírásának évfordulóján. A tulzó nemzetiek felvonulást készítettek elő, a rendőrség azonban szétszórta a tömeget. Amíg a rendőrség az utcákon a rendet igyekezett helyreállítani, egyszerre hatalmas robbanás reszkettette meg a levegőt. Kiderült, hogy a katolikus templomban ismeretlen tettesek bombát helyeztek el, amely felrobbant. Emberéletben nem esett kár. Számos tüntetőt letartóztattak.

A NSC halad a budapesti futballbajnokság élen, mert mind eddig veretlen. Tegnap meglepetés szerűen a MTK-t győzte le 1:0 arányban. Vasas—III. ker. 5:4, UTE—BEAC 2:1, 33 FC—VAC 2:0, KAC—Törekvés 2:0, FTC—ETC 1:0.

A Lloyd Taverna műsora elsőrendű.

Visszahelyezett villamos vasuti magálló. A villamosvasutak igazgatósága a színház előtt lévő villamos megállóhelyet régi helyére a Ferdinánd kávéház sarkára helyezte vissza. Az ügyészség előtti megállót pedig a Timisiana bank elé tette át.

A farkasok fölfaltak egy vadászt, de ez nem történt volna meg vele, ha nem ment volna az erdőbe, hanem a nyulat F a Mihály Telekház-téri, vagy a Mária melletti üzleteiben vásárolta volna.

Futballeredmények Temesvár: Kinizsi—Rapid 11:1 (5:1), TAC—Spárta 2:0 (0:0), Politechnica—Banatul 3:1 (2:1), RMS—Tricolor 5:1 (3:0), ZsTK—Pátia 3:0 (3:0), Fortuna—Frei-dorf 2:1 (0:1). Zsombolya: ZsMTE—Kisoda 4:2 (2:2), ZsSE—Unirea 6:4 (3:3). Arad: AMTE—CFR Simeria 7:1 (4:1), Gloria CFR—AAC 6:3 (0:2). Kolozsvár: Haggibor—CFR 1:1 (1:1), Husos—KAC 2:2 (2:1), Victoria—Academia 5:3 (4:1), Universitatea—KKASE 3:1 (2:0). Brassó: Brasovia—CFR 4:1 (3:1), Olympia—Gyergyoi MTE 7:1 (2:0). Nagyvárád: NAC—NSC 0:0, Törekvés—Makkabea 3:0 (1:0).

Fogad ragyogni fog mint a napsugár — ha FARMODONT fogkrémét használsz, Aladár!

Féltékenységi dráma játszódott le tegnap Budapesten. Steiner Lajosné, aki nemrégiben egy Katz György nevű vendéglős miatt elvált az urától, tegnap éjjel az utcán revolverrel kétszer káztra lött, mert ez szakítani akart vele. A golyók célt tévesztettek. Az asszony azután fejbe lötte magát és azonnal meghalt.

FARMODONT
Kapható mindenütt. Vezérképviselő: M. Marguiban, Bucuresti, Str. Sándor No. 4.

Kérje mindemitt a világhírű
MEM DE LUXE
borotva pengét.

— Németsországban hamisítják a tíz- és huszmárkás bankjegyeket. Berlinből jelentik, hogy a rendőrség pénzhamisítóbandát leplezett le, amely többszázezer értékű hamis aranyárka bankjegyet hozott forgalomba. A banda tagjai Galiciából menekültek és feje egy Millsain Abraham nevű öszeres volt.

* Savanyított uborka kolbászhoz, felvágóhoz, pecsenyéhez olcsón kapható F a Mihály hentesmesternél Telekház-téri, vagy a Mária melletti üzletében.

— Róka a tébolydában. Londonból jelentik: Walesben egy vadásztársaság rókavadászatot rendezett. Az egyik róka megugrott és befutott az állami tébolyda udvarába, ahol éppen az elmebetegek sétáltak. Az elmebetegek nagy lármával vetették magukat a rókára és sikerült is azt elfogni, amiben igen nagy örömről volt szó.

— Égő autó a szegedi köruton. Szegedről jelentik: A köruton egy hatalmas teherautó benzinrobbanás következtében meggyulladt és lobogó lánggal égett. A tüzoltóságnak sikerült a tüzet eloltani. A soffőr és egy munkás, akik az autót oltani akarták, olyan súlyos égési sebeket szenvedtek, hogy kórházba kellett őket szállítani.

Restaurant Elysée

BUKARESTI,
a Nemzeti Színház
mellett

A legpazarabb fényűzéssel berendezett vendéglője a fővárosnak!!

Kávéház — Bodega — Cukrászda
— Billiárdterem — Külön terem —
Teadélutánok — Ebédek — Uzsonnák —
Vacsorák — Művészi zenekar — Jazz-band 241

Magyarul, németül és
franciául is beszélnek

Butor

olcsón kapható ugyint háló-, ebédlő-
és uri szobák, konyhaberendezések
stb. a Temesvári Butorkészítők
Szövetkezetnél, Scudier-liget.

„ATLANTA” TEXTILIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

TIMISOARA
TELEFON: 19-66

Rádióamatörök figyelmébe

A rádiótörvény Erdély területére való ki-
terjesztése után a TUNGSRAM R.-T. for-
galomba hozza a közlekedésügyi miniszte-
rium rádiószakosztálya által engedélyezett
4000 km távolságra ható háromcsöves

WESTERN, Chicago

tipusu rendkívül szelektív vevőkészülékét,
amely Temesváron minden jobb szaküzletben
kapható lesz.

Ezen készülék, mely a rövid és hosszú hul-
lámokat minden interferencia nélkül beszéd-
nél és zenénél egyformán szelektíven veszi,
alkalmas úgy magas, mint keret- és szoba-
antennás vételre.

A TUNGSRAM szavatol minden készülék
pontos működéséért, melynek minden egyes
példányán a TUNGSRAM-védjegy látható.
Ügyeljen tehát a márkára, mert csak az a
valódi „WESTERN”-készülék, mely a
TUNGSRAM-táblácskát viseli.

Felvilágosításokkal díjtalanul szolgál a

TUNGSRAM R.-T.

bánáti fiókja, Boulevard Berthelot 4.

Western és Telefunkon-
készülékek nagyraktára

— Tízévi fegyházra ítélték egy
gyilkos cigányt. Besztercebányáról
jelentik: Az itteni törvényszék esküdt-
bírósa most tárgyalta Koki-
Berki Rudolf színobányai cigány-
legény bűnügyét, aki május 30 án
leszurta Oláh György cigányt, mert
az előzőleg megdorgálta. A tárgyalá-
son Koki-Berki tagadta a gyilkosság
elkövetését, majd azt állította, hogy
verekedés közben önvédelemből rán-
tott kést, de a terhelő tanuvalloások
alapján az esküdtzék megállapította
az előre megfontoltságot, mire a
bírósság a cigányt tízévi fegyházbün-
téssel sújtotta.

* Sok pénzt takarít meg, ha ruháit
Ardelean férfiszabónál rendeli meg. Erzsé-
betváros, Str. Moșilor 6.

— Utónállás Ujkisodán. Schütz
Emil hetedik tüzérezredbeli katona
este Ujkisodán levő lakására igyeke-
zett, amikor az egyik utcasarkon több
ismeretlen egyén támadt rá és meg-
bicskázta. Segélykiáltásaira a szomsz-
zédok kijöttek az utcára, mire a
támadók elfutottak. Schützt a lakásán
ápolják. Az ismeretlen támadókat
nyomozzák.

Gróf Karácsonyi fele

élő ponty

kapható állandóan

Luttwák és Eckstein
hátkereskedésében

208 Gyárváros, Galamb-u. 23

NAGYTAKARÍTÁST elektromos
PORSIVÓGÉPEKKEL,
PARKETTASUROLÁST,
BEERESZTÉST ES FE-
NYESITÉST elektromos
PARKEITA-GEPPÉL teljesít a
ROYAL VACUUM CLEANER
IV., Str. Ioan Ghica No. 1a 1/5 (Arany János-utca)
Telefon 21—10 198

Színház

Színházi műsor:

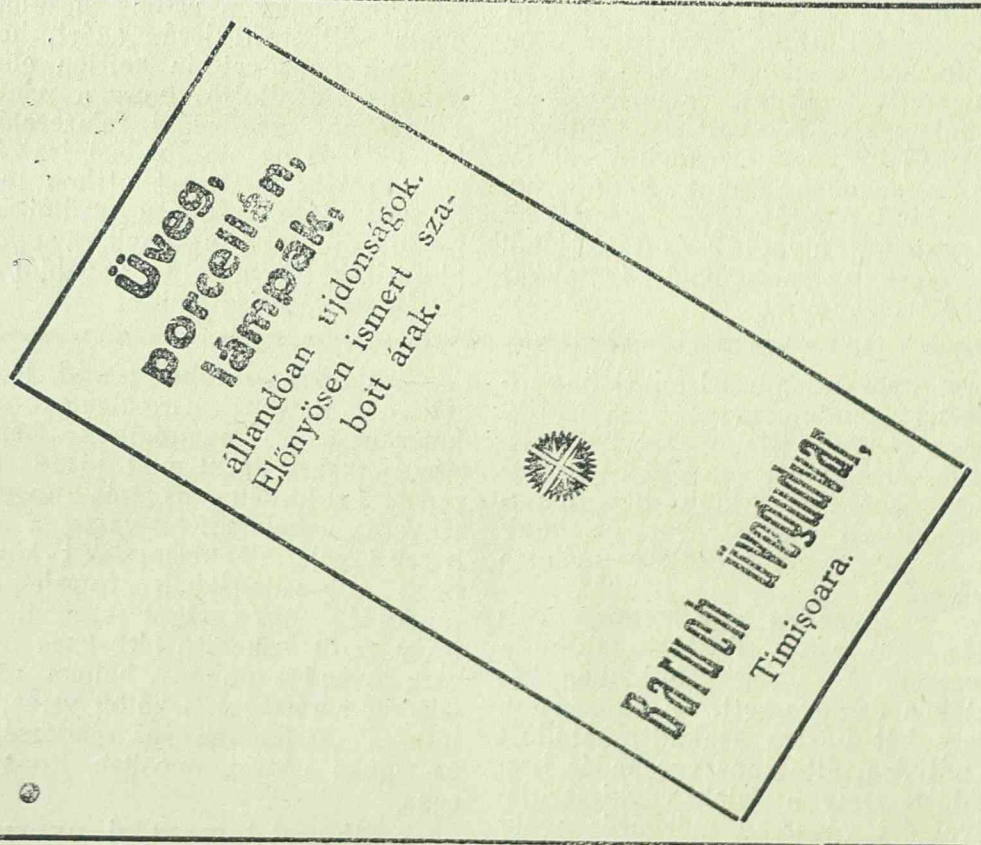
Hétfő este 8 órakor: Frasquita.
Kedd este 8 órakor: Frasquita.
Szerda este 8 órakor: Frasquita.

Frasquita

Lehár Ferenc neve minden szin-
padon ünnepet jelent. Az operett
királya ő, akinek zenéje a klasszicitás
magasságáig ivelődik. A temesvári
színház szombaton este bemutatott
operettje, a Frasquita, a régi dallam-
dus operettzenét szólaltatja meg,
gazdag énekbeli lehetőségekkel, széles
felépítéssel és ragyogó konstrukcióval.
Nagy hanganyagot igényel a muzsika
anélkül, hogy operaszerűen nehéz
lenne. Ebben az operettben Lehár
szaporította a zenés számokat és
motivikus felépítéssel festette alá az
egyes szerepszámokat. A librettó
romantikája a pontos bécsi recept
szerint készült. Auer Kató a cím-
szerepben művészi értékűt nyújtott és
az ő, valamint Szűcs Laci érdeme,
hogy a muzsika teljes szépségében
érvényesült. Zilahy Irén és Mi-
soga mindig rokonszenves játéka
és tánca ezáltal is tapsnak volt a
forrása. Az operettegyüttes többi tag-
jai is befejezett munkát végeztek. A
zenekar precíz előadásáért Csányi
Mátyás karmesteré az érdem.

Hölgyeim és uraim!

Divatos ruhákat csakis a
„CHIC DU PARIS” S. C. R.
francia, angol uri és női sza-
bászati szakiskola szalon-
jában rendelhetik. Timisoara,
Belváros, Ferenc József-u.
(volt Mentő-otthon) 2.
Telefon 22—25. 307

Kereskedelmi és Gazdasági Bank Részvénytársaság

TEMESVÁR, Strada Vasile Alexandri (Hunyadi-utca) 2.

Alapított 1891. évben
Sürgőnycim: COMERZBANK
Saját tőke: kb. 20,000.000 lei

Telefon: 23-04 könyvelőség
115, 301 devizaosztály
21-03 igazgatóság

Foglalkozik a bankszakma összes ágaival. Betétek gyümölcsöztetése takarékköny-
vecskére és folyószámlában. Előnyös feltételek mellett eszközöl bel- és külföldi át-
utalásokat. Devizakereskedelemre autorizálva.

SKLEROLSYRUP

A legfőbb egészségügyi tanács által (1583 szám alatt) engedélyezve. Valódi csakis akkor, ha a címkéken
Dr. MLADEJOVSKY orvosprofesszor aláírása rajta van. A legjobb és a legújabb gyógyszer az
érelmeszesedés ellen

A vérműködési zavarokból előállott álmatlanságot megszünteti. Rövid idő alatt megszüntet minden
vérfeszültséget. A betegek gyorsan beálló változással gyógyulnak és visszaszerzik a munkaképessé-
güket. Érelmeszesedést, légzési nehézségeket, asztmát stb. hihetetlenül gyorsan elmulaszt.
Rendeteg köszönőlevél a betegektől és sok elismerőlevél az orvosoktól. Orvosok kérik meg, hogy
küldeményt és használati utasítást a romániai vezérképviselőtől: Dewys Wassermann, Bucuresti, Calea Mosilor 37. Kapható minden
gyógyszertárban

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel
5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei.
Álláskeresőknek 25 százalék engedmény.
Díj előre fizetendő.

Délutáni állást keres teljesen megbízható
könyvelő-levelező, gép- és gyorsíró. Aján-
latokat kérek „Felmondás nélkül” jellegre
a lap kiadóhivatalába kérek. 299

Izletes házikoszt házban és házon kívül ju-
tányosan kapható, Erzsébetváros, Korona-
utca 3, jobbra.

„FARMODONT” FOGKRÉM

Olcsó házhelyek!

1—2 évi részletre, építéshez ingyen tégla-
prést adunk, érdeklődni Kardos-telep intézősége,
Strada Primaria (Városház-utca) 16, Belváros

Mindennemű

tüzelőanyag

nagyban és kicsinyben

Schaar és Hámorey cégnél

Telefon 9—64.

LICHTWITZ

LIQUEURS

Bel- és külföldi vasúti jegyek
beszerzésére legalkalmasabb a

„Birdev” utazási iroda

A C. F. R. hivatalos 97
menetjegyirodaja Timisoara

Elárusító helyek: I., Str. Avram Jancu
4, az „Első Temesvári Takarékkal” szem-
közt. Telefon 8—14. IV., Str. I. C. Bra-
tianu, „Birdev-kioszk”, a Korona-szállóval
szemközt. Telefon: 13—83. Vizumok
prompt. Saját kurír szolgálat Bukarestbe.

E héten kétgalléros divating

238

LEI 304

„CITY” áruház, Mercy-u. 2

Különféle

gyümölcsfák kaphatók

W. F. NIEMETZ

faiskolója, Timisoara - Erzsé-
betváros, Korona-utca 25. sz.
Legjobb ültetményi idő.